

WYDZIAŁ WOJSKOWY
KOM. OBRONY KRESÓW

Wycho. № 169/P

dn. 10 kwietnia 19 19 roku.

Poufne

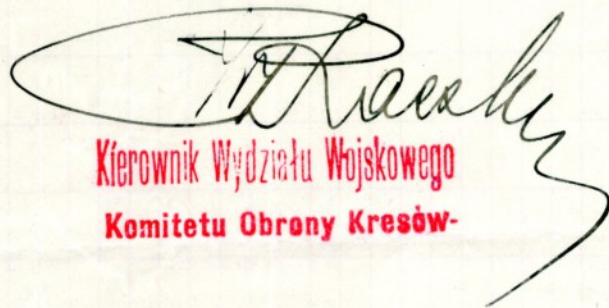
453/5

Do

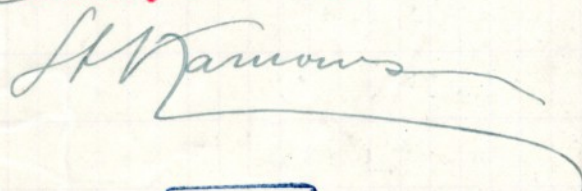
Pana Porucznika Osramowskiego

Belweder

Wydział Wojskowy K. O. K. prosi o raporty
agentów werbunkowych do wiadomości.

Kierownik Wydziału Wojskowego
Komitetu Obrony Kresów-

Starszy referent

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

82

101

WIDZIAŁ WERBUNKOWY
Komitetu Obrony Kresów

№ 504
dn. I/IV - 1919 r.

K o p j a

R A P O R T.

Wywiad na terenie Kowno-Suwałki do dn. 26/III / ag. werb-
Berliński/.

Siły zbrojne niemieckie

W Kownie - wojska niema liczą do 5-ciu tysięcy, części
tych wojsk przeznaczana jest na front pod Wilno. Niemcy chcą
zająć Wilno w pierwszych dniach kwietnia.

Linja demarkacyjna: Łośle, Dangi, Orany

W Suwałkach - do 2-ch tys. niemc., dużo aeroplanów.
Dn. 26/III niemcy ładowali / Suwałki/ na pociągi 6 armat,
6-ciu cal. 12 kulo., kt. posyłali na Dangi.

Stosunek do ludności miejscowej - bezwzględny.

Bandy żołnierskie zabierają ze wsi wszystko co się da,
za co nie płacą, zwykłych rekwizycji przeważnie się nie stosuje
Np. we wsi Piaskach pow. Augustowski zabrano całe bydło, w Augu-
stowie zarekwirovano mieszkanie księdza, każąc natychmiast się
wynosić.

Granica Łomżyńskiego i Suwalszczyzny jest strze-
żoną, strzeżone są szosy i drogi zwyczajne. Przejazd jest bardzo
utrudniony. Niemcy rewidują i rekwirują pieniądze niemieckie
/ marki/.

Siły zbrojne litewskie. Wojsko litewskie liczy tak samo
5 tysięcy. Powołane były 2 roczniki 1897, 98. Pobór się nie
uwaje. Chłopi nie chcą iść, są niezadowoleni z rządów Taryby.

Taryba zaciągnęła u Niemców drugą 100 miljonową pożyczkę.

Odezwy w języku litewskim zostały dowieszone: część do
Kowna, część do Suwałk, skąd P.O.W. obiecała odsyłać częściami
do Kowna i trochę rozdać w pow. Sejnieńskim. Przewóz edezw był
bardzo utrudniony. W Suwałkach ag. w. Berlińskiego aresztował:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

524

WYDZIAŁ WERBUNKOWY
Komisja Obrony Kraju

i szczególnie rewidowali. W Suwałkach pomaga akcji i służy lokalem
adres:
student p. Mieczysław Aleksy / szpital miejski/

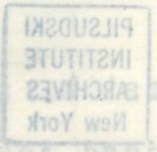
U w a g a. Agent uważa, że należy rozwinąć akcję werbunkową
w tej części powiatu trockiego gub. wileńskiej, którą obecnie zajęli
niemcy. Sporo jest tam szlachty zaściankowej, która cała jest polską.
Akcja werbunkowa da tam dobre rezultaty.

R A P O R T.

Podpisano:

Za Naczelnika Wydziału // W. Rytel

W. Rytel

WYDZIAŁ WERBUNKOWY
Komitetu Obrony Kresów
№ 514
dn. 2/IV - 1919 r.

K o p j a

753

DO WYDZIAŁU WOJSKOWEGO

K.O.K.

R A P O R T.

Akcja werbunkowa wśród ludności tatarskiej na terenie Słonim do dn. 30/III / ag. okr. Bojraszewski/.

Agent okr. Bojraszewski zwiedził Słonim i zbadał nastroj ludności tatarskiej. Obecnie w Słonimie liczą do 150 ludzi narodowości tatarskiej. Agent Bojraszewski wyniósł b. dodatnie wrażenie ze swej podróży. Stosunek ludności tatarskiej do akcji polskiej przychylny. Ludność tatarska entuzjastycznie wita myśl zwartwychwstania ojczyzny tego pułku i wyraża szczerą sympatję dla polaków.

Pomimo, że większość mieszkańców / tatarów/ jest zrujnowana przez wojnę i niedawno wróciła z wygnania, jednak 35% młodzieży zapisało się ochotników do pułku jazdy.

To właśnie jest dowodem, że stare tradycje wśród tatarów miejscowych nie zamarły i pozwala przepuszczać, że werbunek wśród nich będzie się rozwijał jaknajpomyślniej w miarę posuwania się wojsk polskich na wschód.

Podpisano:

Naczelnik Wydziału i Podporucznik // Bobrowski

Zgodne z oryginałem:

84